

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická
Katedra psychologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Kristína Kováčová**

Název práce: Dítě s dvojitou výjimečností

Předmět hodnocení	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyh.
Splnění cíle a rozsahu zadání	x			
Úroveň zpracování teoretické části	x			
Úroveň zpracování praktické části	x			
Projektová a metodologická koncepčnost	x			
Vhodnost použitých metod	x			
Způsob zpracování dat	x			
Správnost, důkladnost vyhodnocení výsledků		x		
Odborná jazyková úroveň		x		
Formální uspořádání a úprava (text, grafy, tabulky)		x		
Práce s odbornou literaturou (citace a odkazy)		x		
Celková odborná úroveň BP			x	
Celkový přínos BP			x	

Doplnění hodnocení, připomínky, dotazy:

Autorka si jako téma své bakalářské práce zvolila „Dítě s dvojitou výjimečností“. Teoretická část práce je členěna do čtyř kapitol o celkovém rozsahu 33 stran. První kapitola charakterizuje poruchy autistického spektra, jejich historii a diagnostiku. V další části práce autorka vymezuje pojmy talent a nadání, které je v některých případech úzce spjata s Aspergerovým syndromem. Poslední dvě části teoretické části práce jsou věnovány vzdělávání autistických a nadaných dětí, legislativnímu ukotvení a v neposlední řadě i roli asistenta pedagoga.

Teoretickou část považují za dobře strukturovanou a pečlivě promyšlenou. Postrádám zde však nějaké konkrétní informace o prevalenci poruch autistického spektra a o mezipohlavních rozdílech ve výskytu těchto poruch. Také mi není jasné, proč autorka u některých méně častých poruch autistického spektra (např. Rettův syndrom) vypisuje podrobně diagnostická kritéria a u jiných (častěji se objevujících) poruch tak nečiní. Některé pojmy objevující se v textu nejsou nijak definovány, tématu neznalý čtenář se tak například nedozví, jaký je rozdíl mezi nízko funkčním a vysoce funkčním autismem. V části věnované talentu a nadání by bylo vhodné alespoň rámcově říci, kolik nadaných dětí lze označit jako děti s dvojitým nadáním a jak často je to právě kvůli souběžné diagnóze nějaké poruchy autistického spektra. První věty v této kapitole působí téměř dojmem, že výjimečné nadání je průvodním znakem poruch autistického spektra, což zvláště u některých těchto poruch není tak docela pravda. Nedokáží si například příliš představit výjimečně nadané dítě trpící zároveň Rettovým syndromem. Bylo by vhodné formulovat tato tvrzení opatrněji a říci, u kterých poruch autistického spektra se výjimečné nadání objevuje a jak je to časté (alespoň rámcově, určitě nikdo po autorce nechce přesná data, protože na nich se zjevně neshodnou ani přední odborníci v této oblasti).

Praktická část práce je nedopatřením označena jako „Teoretická část“ (s. 34). Cílem výzkumného šetření bylo vytvoření případové studie. Výzkumnými metodami byly pozorování, rozhovor a dotazník, který měl podobu otevřených otázek. Oceňuji, že autorka se snažila k problematice přistupovat ze tří úhlů pohledu (tj. učitele, rodiče a asistenta pedagoga). Anamnéza je tak téměř vyčerpávající a rovněž

celá kazuistika je napsána vhodným způsobem. Ráda bych však autorku upozornila na to, že součástí kasuistiky by měl být rovněž návrh nějakých opatření do budoucna či alespoň zamyšlení se nad budoucím vývojem. Bylo by proto vhodné doplnit alespoň rámcově při obhajobě, jak vidí perspektivy dotyčného chlapce v dalším životě i vzdělávání. Za největší přínos práce považuji to, že autorka poukázala na to, že problematika integrace dětí s poruchou autistického spektra by zasluhovala větší pozornost. Učitelé by měli být o dané problematice lépe informováni, aby dokázali rozvíjet potenciál každého nadaného žáka s dvojití výjimečností.

Po formální a jazykové stránce bohužel práce není příliš pečlivě zpracována. Vedle obrovského množství chyb v interpunkci jsem našla i závažnější prohřešky proti českému pravopisu („milně“ (s.9), „v česku“ (s.15) „Musilovi analýzy“ (s. 18), „stíží“ (s. 31)). Autorka místy používá lidovější obraty „Šlo mi hlavně o vlastní názor matky“ (s. 36). Některé formulace jsou rovněž poněkud matoucí a není z nich úplně patrné, jak to autorka vlastně myslela. Například v závěru se píše: „Mezi těmito stranami neproběhla dostatečná komunikace. Matka neměla k dispozici informace, na základě kterých byla chlapci nařízena domácí výuka. Nedokázala se podle mne postavit čelem k problému spojeného s integrací. Neuměla s chlapcem správně komunikovat. S těmito dětmi člověk nemůže vést rozhovor formou rozkazů. Musí jim vysvětlit, proč se tak nemohou v dané situaci chovat.“ Není patrné, zda se kritika ohledně komunikace a integrace týká školy, nebo matky. Z kontextu by to vypadalo spíše na školu, jazykově je však původcem děje jednoznačně matka... Práce s literaturou také není stoprocentní, třeba hned u první položky v seznamu je uvedena pouze jedna autorka (R. Atkinsonová).

I přes uvedené výhrady hodnotím velmi pozitivně skutečnost, že se autorka tomuto tématu věnovala takto obsáhle a s patřičnou mírou zanáčení. Zároveň doporučuji, aby tuto problematiku dále rozvinula (v případě svého dalšího studia) v diplomové práci.

Dotazy, které by se mohly stát předmětem obhajoby

1. V práci píšete, že chlapci byla diagnostikována epilepsie. Mohla byste, prosím, doplnit informace o typu epilepsie, frekvenci záchvatů, popř. lokalizaci ložiska?
2. Jak vnímáte rozdíl mezi vysoce funkčním autismem a Aspergerovým syndromem?
3. Jaká jsou Vaše doporučení pro další vzdělávání uvedeného dítěte (viz komentář v textu)?
4. Jak je problematika Aspergerova syndromu řešena v diagnostickém a statistickém manuálu DSM-V vydaném v roce 2013?

Bakalářská práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Datum: 1. 5. 2015

výborně

Mgr. Dana Brabcová, Ph.D., oponent BP

